

TRIVSEL OG TRYGHED I FORENINGEN

12 SAMTALEKORT TIL FOREBYGGELSE
AF KRÆNKENDE ADFÆRD
I FORENINGEN

INTROKORT

Dette sæt kort består af 12 samtalekort, som kan hjælpe jer i ledergruppen til at tage den svære, men nødvendige samtale om, hvordan I kan sikre tryghed og trivsel i foreningen, og samtidig forebygge krænkende adfærd og overgreb mod børn og unge.

Hensigten er, at samtalekortene skal fungere som samtale-starter, og spørgsmålene er tænkt som hjælp til samtalen. Samtalen er det vigtigste, men snak også om, hvilke retningslinjer I kan sætte i jeres forening med udgangspunkt i kortets dilemmaer.

Har I en idé til at bruge kortene på en anden måde, som et spil, et opgaveløb eller noget helt tredje, så står det jer frit for. Samtalen er som nævnt det vigtigste.

Kortene er udarbejdet af
KFUM-Spejderne i Danmark
Frivilligt Dreng- og Pigeforbund FDF
Det Danske Spejderkorps
KFUM og KFUK i Danmark
DUI – LEG og VIRKE

FARVEKODER

Hvert kort har en farve, der henviser til en tematik, som er beskrevet i pjecen *"Trivsel og tryghed i foreningen. En vejledning til forebyggelse af krænkende adfærd i foreningen"*

Det vil sige, at hvis et kort fx. handler om *blufærdighedskrænkelser*, så kan I læse mere om emnet i pjecen.

- Lærerparagraffen
- Børneattest
- Overnatning
- Serviceloven om underretning
- Blufærdighedskrænkelse
- Sociale Medier

1. "JEG ER JO DERES LEDER"

I er på weekendtur, og det meste af dagen er gået med at bygge bivuak og slå telte op. Peter er 35 år og er den eneste mandlige leder. Da det bliver aften, fortæller Peter, at han også har tænkt sig at sove ude sammen med børnene. En af de andre ledere spørger, om børnene/de unge mon ikke helst vil hygge sig alene, men han insisterer og siger, at han gerne vil være en god leder for dem.

Hvordan griber I sagen an?

1. Lader I Peter sove sammen med børnene/de unge?
2. Hvad vil I sige til ham?
3. Er det en sag for alle ledere, eller kun for "lejrchefen" for turen?
4. Var det anderledes, hvis Peter var en kvindelig leder?

2. "LEDEREN VIL ALTID VÆRE TÆT PÅ MIG ..."

Et barn på 8 år vil pludselig ikke længere komme i foreningen og vil heller ikke med på den kommende weekendtur. Barnet kan ikke give udtryk for hvorfor, men siger, at en af lederne ikke er sød. Når forældrene spørger ind til, hvorfor lederen ikke er sød, er det tydeligvis svært for barnet at sætte ord på det. Der kommer sætninger som "Lederen vil altid være tæt på mig" og "Lederen hører mig ikke, når jeg siger stop".

Forældrene henvender sig til dig som medleder, fordi de gerne vil vende situationen. De er bekymrede for, hvad barnets udmeldinger betyder.

Hvordan griber I sagen an?

1. **Hvad ville du sige til forældrene?**
2. **Hvad gør du, når samtalen med forældrene er færdig?**
3. **Hvordan følger I som forening op på den bekymring, som forældrene deler med jer?**

3. "JAMEN, MIN FAR SIGER ALDRIG UNDSKYLD ..."

I sidder rundt om bålet på en weekendtur og snakker om dagens aktivitet. Igennem den sidste tid har et af børnene trukket sig mere ind i sig selv og har haft flere vredesudbrud end tidligere. Barnet har i løbet af dagen været i konflikt med et andet barn, og nu bruger I lidt tid på at snakke om, hvordan man er gode kammerater, vigtigheden i at sige undskyld og kunne tilgive hinanden. En af lederne får sagt, at voksne også skal sige undskyld, når de er kommet til at gøre noget dumt. Her udbryder det pågældende barn; "Jamen, min far siger aldrig undskyld, når han har...", hvorefter et andet barn afbryder og I ikke når at høre barnet færdiggøre sætningen.

Hvordan griber I sagen an?

1. **Hvad gør I i den konkrete situation?**
2. **Hvordan handler I på baggrund af barnets udtalelse?**
3. **Har I drøftet underretningspligten hos jer?**

4. "JAMEN, HUN ER MEGET MODEN AF SIN ALDER!"

Sofie på 17 år er netop blevet leder hos de yngste børn i jeres forening, fordi hun er meget ansvarsbevidst og viser gode lederegenskaber. Hun er meget vellidt blandt børnene og lederne. Sofie går samtidig på det ældste hold i jeres forening, hvor hun har Jesper som leder og det er ham, som foreslår, at hun starter som assistent hos de yngste. Der er han nemlig leder og så kan han bedre støtte hendes udvikling.

De to udvikler hurtigt en god og tæt relation til hinanden. I lederflokket lægger man mærke til, at Sofie og Jesper bruger mere og mere tid sammen og tit bliver der lagt billeder op på Facebook af noget, de har lavet sammen. Et af billederne viser de to sammen til Jespers 25 års fødselsdag, hvor de holder hinanden i hånden.

Hvordan griber I sagen an?

1. **Hvordan griber I sagen an i jeres forening?**
2. **Hvordan vil I forhindre et forhold mellem en ung og en leder?**

5. BILLEDER PÅ SOCIALE MEDIER

I har fået en ny leder i jeres forening, som er glad og ivrig bruger af sociale medier. Lederen får straks jeres forening på både Instagram og jeres Facebook-side bliver opdateret til stor glæde for alle jeres medlemmer.

Mens I er afsted på weekendtur, sørger lederen for løbende at opdatere foreningens profiler de forskellige sider med flotte billeder af jeres aktiviteter. Det er meget varmt, mens I er afsted, så I leger meget i vandet og jeres medlemmer har sommertøj på.

Da I kommer hjem fra weekendturen, får I en henvendelse fra et forældrepar, som er stødt over, at der er blevet lagt billeder op af deres barn, mens børnene er ude at bade og leger i vandet letpåkædt.

Hvordan griber I sagen an?

1. **Hvordan handler I på baggrund af henvendelsen?**
2. **Hvordan sikrer I, at der ikke bliver lagt billeder op, som bryder folks private grænser?**
3. **Hvad er jeres regler om at poste billeder på sociale medier?**

6. PRIVATE SAMTALER PÅ FACEBOOK

En af lederne for de 12-14 årige har en meget kammeratlig tone over for børnene. Børnene kan rigtig godt lide ham. Lederen er også tit den, der skriver til børnene på Facebook om at de skal huske regntøj eller om tilmeldinger til turene. Derfor er det også ham, børnene melder afbud til – også på Facebook. Ved et tilfælde finder I ud af, at lederen er ven med alle børnene på Facebook og Snapchat, og at han flittigt kommenterer deres opslag og aktiviteter altid efterfulgt af en stribe emojis. Du vælger at spørge ind til det hos en af de andre ledere, og finder ud af, at han også har private samtaler med flere af ungerne på de sociale medier.

Hvordan griber I sagen an?

1. Er det passende at være venner eller følge hinanden på de sociale medier?
2. Gør det nogen forskel om lederen er 19 eller 39 år?
3. Er der forskel på medierne – er det bedre med sms?
4. Hvilke problematikker kan der være, når en leder kommunikerer privat med børn?

7. TYDELIGE GRÆNSER

I er på lejr, og det er en en dejlig sommerdag med leg og badning. Du ser gentagne gange, at din ven, som også er leder på lejren, smører nogle af pigerne ind i solcreme. De er teenagere, og han er 18 år. Det ser umiddelbart ikke grænseoverskridende ud. Det virker hyggeligt, og pigerne beder ham om det. Du har prøvet indirekte at sige til ham, at det nok ikke er en god idé, men han slog det hen og sagde, at pigerne jo selv bad ham om det.

Hvordan griber I sagen an?

1. **Gør det situationen lettere eller vanskeligere at håndtere, at han er din ven?**
2. **Kan man godt se igennem fingre med det, når man er venner, og kender ham godt?**
3. **Vil du tage emnet op med nogle andre ledere?**
4. **Hvordan sætter I tydelige grænser hos jer?**
5. **Hvad hvis lederen var en kvinde? Eller 35 år nyligt fraskilt?**

8. OMSORG VED HJEMVE

I er på weekendtur med en masse børn, som har haft en skøn dag. Børnene sover i sovesale, og lederne i lederrum tæt ved. Du ligger og sover alene i et lederrum. Klokkerne 4 om morgenen bliver du vækket af en 10-årig, der har hjemve. Ikke bare sådan, at hun kan få et par trøstende ord og så tilbage i seng. Hun er helt ind i hjertet ked af det og har brug for trøst, omsorg og et kram. Pigen er kun iklædt undertøj, og hun har ikke lyst til at gå tilbage til sovesalen. Hun vil bare gerne være hos dig, som er den leder, hun er mest tryk ved.

Hvordan griber I sagen an?

- 1. Hvordan vil du umiddelbart håndtere situationen?**
- 2. Vil du vække en anden leder, så I er to til at håndtere situationen?**
- 3. Er der forskel på, om det er en mandlig eller kvindelig leder?**

9. SKOVFLÅTEN

I er på sommerlejr og er i gang med at lave mad på bål. Et barn hiver dig lidt til side, og vil gerne vise dig noget. Du går med, da du fornemmer, at det handler om noget pinligt. Da I er lidt væk, hiver barnet ned i sine bukser og viser dig, en skovflåt på et ret intimt sted. Du vil naturligvis gerne hjælpe med at fjerne flåten. Du bemærker, at de andre ledere ser barnet hive bukserne ned.

Hvordan griber I sagen an?

- 1. Hvordan vil du håndtere situationen – bl.a. over for de andre ledere?**
- 2. Undergraver det barnets tillid, hvis du skal inddrage flere ledere i en for barnet pinlig situation?**
- 3. Hvad fortæller du til forældrene?**

10. NABOLEDEREN

I er på sommerlejr, og en af drengene på 7 år kommer begejstret og spørger dig, om han må gå med en leder fra nabogruppen ud i skoven for at samle grene til den næste aktivitet. Du kender ikke lederen, og kan ikke lige gennemskue hvad grenene egentlig skal bruges til.

Hvordan griber I sagen an?

1. **Hvad svarer du drengen? Må han gå med?**
2. **Gør det nogen forskel, hvis der var drenge fra lederens gruppe, der skulle med ud i skoven?**

11. BAD OG OMKLÆDNING

På sommerlejren beslutter I at gå i svømmehallen med alle medlemmerne. De kvindelige ledere går med i pigeomklædningen, og den mandlige går med i drengomklædningen.

Efterfølgende kommer en af drengene hen til dig og siger, at han synes den mandlige leder stirrede på ham, mens de vaskede sig i bruserummet. Han synes, det var ubehageligt og grænseoverskridende, og han giver udtryk for gerne at ville hjem fra lejren. Du vælger at tale med den mandlige leder om situationen, og han synes påstanden er latterlig, og at han blot ville sikre sig, at alle børnene vaskede sig ordentligt.

Hvordan griber I sagen an?

- 1. Hvad gør du umiddelbart i denne situation?**
- 2. Lader du barnet tage hjem?**
- 3. Hvordan vil du tale med forældrene om dette?**
- 4. Hvad gør I, når I skal klæde om med jeres unger?**

12. "DET ER BARE ET KLAP I NUMSEN ..."

I jeres forening har I altid brugt konkurrencer, stafetløb og små turneringer i jeres aktiviteter, og det skaber en god energi på møderne. Imidlertid er "næste"-tegnet, når der er stafetløb, blevet til et klap bagi i stedet for en high-five. Deltagerne har ikke givet udtryk for, at det er problematisk. Lederne fortæller, at det plejer de at gøre, og at de mener, det er helt uskadeligt, at alle klapper hinanden anerkendende bagi.

En forælder, der hentede tidligt, synes dog, at det var meget grænseoverskridende og har henvendt sig til dig som leder i gruppen.

Hvordan griber I sagen an?

1. **Hvad siger du til forældrene?**
2. **Hvad gør du på baggrund af deres henvendelse?**
3. **Hvilke faldgruber kan I se i det ritual, som er opstået?**
4. **Er der ritualer i jeres forening, som kan opfattes som krænkende?**

